

Ontwerp Beleidsprogramma Klimaat

Het ontwerp-beleidsprogramma Klimaat beschrijft de hoofdlijnen van het klimaatbeleid voor de periode t/m 2030. Het geeft een overzicht van de belangrijkste beleidsinstrumenten per sector waarmee het kabinet het doel van ten minste 55% CO₂-reductie in 2030 wil realiseren. Middels deze reactie wil Renewi reageren op het ontwerp beleidsprogramma.

Renewi is een beursgenoteerd bedrijf (Amsterdam en Londen) met een omzet van circa € 1,7 miljard, en marktleider in inzameling, sortering en recycling in de Benelux, maar ook actief in een aantal andere Europese landen. Renewi heeft ongeveer 90 vestigingen in Nederland, is in diverse sectoren actief (zorg, industrie, horeca, bouw etc.) en gaat in de keten samenwerkingen aan met andere partijen (zoals IKEA, Shell en Playmobil).

Renewi is als belangrijke schakel in de Circulaire Economie verheugd te zien dat de Circulaire Economie een belangrijke rol speelt in het beleidsprogramma Klimaat. Immers, klimaatbeleid en circulaire economie gaan hand in hand en kunnen elkaar versterken. Renewi draagt middels haar werkzaamheden bij aan het verminderen van broeikasgas emissies. Hieronder wordt kort op enkele onderwerpen uit het programma ingegaan.

Stimuleren circulaire industrie met ambitieus klimaatdoel

Er wordt een ambitieus klimaatdoel voor de circulaire economie en een bijbehorend uitvoeringsprogramma gerealiseerd. Renewi stimuleert de aansluiting met de Circulaire Economie en is benieuwd hoe een dergelijk klimaatdoel voor de CE wordt weergegeven. Bij het uitwerken van de verwachte CO₂-reductie van een uitgewerkt pakket aan opties voor aanvullende maatregelen is het belangrijk en wenselijk de industrie te laten meedenken over de werkbaarheid en concrete invulling van de maatregelen. De industrie heeft immers zelf al veel ideeën over het bewerkstelligen van CO₂-reductie met behulp van circulaire werkzaamheden. Zo heeft Renewi in een actieplan vier projecten uitgewerkt waarmee het een significante bijdrage kan leveren aan CO₂-reductie. In deze reactie wordt dit actieplan later toegelicht. Renewi gaat hierover graag met het ministerie verder in gesprek. Ook in het kader van de gewenste afspraken van het kabinet over de lange termijn verduurzamingsplannen voor klimaatneutrale en circulaire productie en grootschalige technologische doorbraak projecten.

Scope 2 en 3 emissies betrekken bij klimaatdoel voor circulaire economie

Bij het klimaatdoel zal daarnaast ook rekening gehouden moeten worden met scope 2 en 3 emissies. De recyclingsector helpt immers andere sectoren te verduurzamen door in te zetten op het maximaliseren van circulariteit, materiaalstromen meer en beter te scheiden en deze hoogwaardig te verwerken. Renewi is verheugd te zien dat in de maatwerkafspraken aandacht komt voor circulaire economie én scope 3 emissiereductie. Jaarlijks produceren we zo'n 9 miljoen ton aan secundaire grondstoffen en vermijden hiermee 3.2 megaton CO₂ uitstoot voor onze klanten. Tevens wordt in EU-verband ingezet op betere beloning van scope 3 emissiereductie in Europese en internationale instrumenten en klimaatdoelen. Toch zijn de huidige klimaatdoelstellingen nu voornamelijk gericht op scope 1 emissies. Door het terugwinnen van materialen zorgen recyclingbedrijven ervoor dat elders in de keten CO₂-emissies worden vermeden doordat geen primaire grondstoffen en/of fossiele brandstoffen hoeven te worden ingezet. Het is daarom van belang dat scope 2 en 3 emissies meetbaar worden gemaakt en gewaardeerd.

Pakket met normerende, beprijzende en stimulerende maatregelen

Het kabinet ziet een potentie van 2 tot 4 Mton CO₂-emissiereductie die in Nederland bereikt kan worden met beleidsmaatregelen bedoeld om de circulaire economie te stimuleren. Om deze potentie te verwezenlijken stelt het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat een evenwichtig pakket samen, onder voorbehoud van benodigde middelen. Dit pakket zal bestaan uit normerende, beprijzende en stimulerende maatregelen. Renewi heeft op basis van een eigen onderzoek een actieplan opgesteld waarin vier mogelijkheden worden genoemd om te komen tot extra CO₂-reductie. Door Renewi zijn vier stromen en/of processen geïdentificeerd die met de juiste stimulering maar liefst 2.8 Mton CO₂-emissiereductie oplevert. Wij onderscheiden hierbij de volgende 4 activiteiten:

- Sorteren van bedrijfsmatig restafval - 1.4 megaton reductie potentie
- Op een verantwoorde wijze verwijderen en recyclen van chemische koelmiddelen en drijfgassen uit elektronische apparatuur - 0.3 megaton reductie potentie
- Gescheiden inzameling en recycling van luiers en incontinentiemateriaal - 0.35 megaton reductie potentie
- Productie en toepassing van cementloos beton - 0.7 megaton reductie potentie

Het totaal van reductiepotentieel van deze activiteiten bedraagt bijna 2.8 megaton CO₂. De totale uitstoot van Nederland in 2020 was volgens het CBS 164 megaton CO₂-equivalent, wat onderstreept hoe significant de rol is van onze sector in het terugdringen van broeikasgassen. Voor elk van bovenstaande activiteiten heeft Renewi in de afgelopen jaren processen en producten ontwikkeld, die alternatieven bieden voor de huidige werkwijzen en zorgdragen voor een sterke reductie van CO₂. Renewi zou graag investeren om bovenstaande broeikasgas reducerende acties in gang te zetten en neemt graag een leidende rol om een katalysator te zijn voor de Nederlandse afval- en recyclingindustrie. Dit kunnen we echter niet zonder hulp van de overheid. Wat betreft Renewi mag er ambitieus worden omgegaan met het stimuleren van de circulaire economie en het bewerkstellingen van CO₂-emissiereductie.

In het eerder genoemde pakket dat door het ministerie wordt samengesteld worden in ieder geval vier maatregelen uit het coalitieakkoord opgenomen waarvoor middelen beschikbaar zijn. Voor een van die maatregelen, het stimuleringsprogramma ontwikkeling en opschaling recycling, wil Renewi benadrukken dat vooral gekeken moet worden naar stimulering voor moeilijk recyclebare stromen en grote stromen. Het kabinet onderzoekt aanvullend hierop de mogelijkheid voor extra circulaire beleidsmaatregelen. Wat betreft het in het programma genoemde stimuleren van afbouw van overcapaciteit afvalverbranding roept Renewi op om vooral te kijken naar een verbrandingsverbod op recyclebare stromen.

Voorkomen van belemmeringen voor innovatie en stimuleren van specifieke stromen en processen

In het programma wordt gesteld dat belemmeringen in regelgeving onder de loep worden genomen. Het wegnemen van belemmeringen in regelgeving is een belangrijke randvoorwaarde om circulaire productieprocessen van de grond te krijgen. Renewi roept op om hierbij ook de einde afvalstatus te betrekken. Langzame procedures kunnen betekenen dat innovatie slecht van de grond komt. Daarnaast is het ook belangrijk dat er in zijn algemeenheid een snelle en efficiënte vergunningprocedure is. Trage vergunningverlening resulteert in vertraging in projecten waardoor beleidsdoelen niet gehaald kunnen worden. Een snelle en efficiënte vergunningverlening zou op Rijksniveau moeten worden gestimuleerd en uitgedragen.

Er wordt beleid ontwikkeld gericht op duurzame industriële groeimarkten, bijvoorbeeld bij plastics. Renewi roept op om in dit verband te kijken naar stimulering van de inzet van biobased plastics, om concurrentie met plastics uit fossiele grondstoffen mogelijk te maken. De ontwikkeling en inzet van biobased plastics is vooralsnog een stuk duurder dan de inzet van plastics uit fossiele grondstoffen.

In het coalitieakkoord is door het kabinet afgesproken dat er een verplicht percentage recycalaat in bouwmaterialen komt. Renewi onderstreept het belang van een dergelijk verplicht percentage. Verplichte minimale percentages recycalaat stimuleren de afzetmarkt en creëren een level playing field t.o.v. primaire grondstoffen. Het gebruik van recycalaat is wenselijk, omdat hiermee minder CO₂ wordt uitgestoten dan bij het gebruik van primaire grondstoffen en de druk op het klimaat hiermee dus lager is. Specifiek voor de bouw gaat het om grote volumes. Daarnaast kan recycalaat in bouwmaterialen zo hoogwaardig mogelijk worden toegepast zonder dat dit gezondheidsrisico's met zich meebrengt.

Hernieuwbare energie

Tot slot, in het programma wordt gesteld dat de bijmengverplichting groen gas een bijdrage zal leveren aan het opgehoogde doel in de voorgestelde Hernieuwbare Energierichtlijn (RED). Daarnaast zal het beleid ten aanzien van de opschaling van groen gas versneld en geïntensiveerd worden in een Programma Groen Gas. Met de verplichting voor energieleveranciers om op termijn 1,6 BCM groen gas bij te mengen in de aardgaslevering aan de gebouwde omgeving wordt voor de markt een duidelijke vraag gecreëerd. Renewi ondersteunt het belang van de bijdrage die groen gas levert als energiebron en is voorstander van een dergelijke bijmengverplichting.